بررسی نگرش جوانان در شرف ازدواج در رابطه با شناخت همسر آینده و زندگی مشترک در شهرستان بروجن

دکتر محمد حسین باقیانی مقدم[۱]، داریوش مسعودی بروجنی[۲]، مهدی میرزایی علویجه[۳]، حسن شهبازی[۳]

چکیده

مقدمه: ازدواج را می‌توان یکی از مراحل مهم سه گانه زندگی (تولد، ازدواج و مرگ) به حساب آورد. در صورتی این مرحله بدون دغدغه طی می‌شود که شروع آن مناسب بوده، دختر و پسر نسبت به یکدیگر شناخت کافی داشته باشند، زیرا عدم شناخت آن‌ها نسبت به یکدیگر موجب از هم پاشیدگی و جدایی در خانواده می‌شود. از این رو مطالعه حاضر با هدف بررسی نگرش جوانان در شرف ازدواج در رابطه با شناخت همسر آینده و زندگی مشترک آن‌ها صورت گرفت.

روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع مقطعی (توصیفی- تحلیلی) بود که در شهرستان بروجن در مرکز مشاوره قبل از ازدواج بر روی ۲۰۰ نفر از زوجین در شرف ازدواج در سال ۱۳۸۹ با استفاده از یک پرسش‌نامه محقق ساخته انجام گردید که روایی و پایایی آن بررسی شده بود. این پرسش‌نامه شامل بر سه بخش اطلاعات دمگرافیک، سؤالات زمینه‌ای در ارتباط با زمان و نحوه آشنایی زوجین و گویه‌های نگرشی بوده است. امتیاز کامل نگرش این پرسش‌نامه ۶۸ نمره بوده است. اطلاعات حاصل از این پرسش‌نامه در نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۸ وارد شده، در نهایت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین نمره نگرش پسران ۵/۲۷ ± ۴۳/۳ و دختران ۵/۴۲ ± ۴۱/۸۷ بوده، که حداقل و حداکثر نمره به دست آمده در دو جنس به ترتیب برابر با ۲۳ و ۵۷ بوده است. همچنین ارتباط آماری معنی‌داری بین جنسیت و قبول همسر آینده با شرایط موجود (P = ۰/۰۰۹)، توانمند بودن برای زندگی مشترک آینده (P < ۰/۰۰۱)، اطمینان کافی برای ازدواج (P < ۰/۰۰۱)، اعتقاد به فایق شدن بر مشکلات زندگی آینده (P = ۰/۰۰۹) وجود داشته؛ به طوری که در همه موارد فوق دختران نگرش ضعیف‌تری از خود، شوهر و زندگی خود داشته‌اند. در این مطالعه ۳۴ درصد از زوجین با همسر آینده خود خویشاوند و ۲۵/۵ درصد زوجین تحصیلات دانشگاهی داشته‌اند.

نتیجه‌گیری: به طور کلی نگرش دختران و پسران در رابطه با شناخت همسر آینده و زندگی مشترک در سطح متوسطی بوده، برگزاری کلاس‌های مشاوره ازدواج و مهارت‌های زندگی برای زوجین و شناخت بیشتر همسر به خصوص برای دختران، قبل از ازدواج ضروری به نظر می‌رسد.

واژه‌های کلیدی: زندگی مشترک، همسر، نگرش نسبت به ازدواج، جوانان.

نوع مقاله: *تحقیقی*

دریافت مقاله: ۹۰/۰۴/۲۵ *پذیرش مقاله: ۹۰/۰۷/۲۰*

۱- استاد، گروه آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران. (نویسنده مسؤول)
Email: daryoushmasiody@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

مقدمه

امروزه یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های جوانان شناخت کافی از همسر آینده خود می‌باشد. جوانان دوست دارند همسری را انتخاب کنند که بتواند از لحاظ روحی و جسمی نیازهای آن‌ها را در آینده برآورده نماید (۱). همچنین همان گونه که آموزش بهداشت و آگاهی یافتن از نکات بهداشت جنسی قبل از ازدواج برای دختران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است وکارکنان بهداشتی این مهم را با توجه به شرایط فرهنگی زوجین انجام می‌دهند (۲)، تشکیل جلسات مشاوره قبل از ازدواج توسط افراد کارامد از مهم‌ترین وظایف مراکز بهداشتی می‌باشد (۳). لزوم کلاس‌های مشاوره زوجین در رابطه با مهارت‌های زندگی و شناخت همسر آینده در کشور ما به علت افزایش میزان طلاق به جد احساس می‌شود؛ به طوری که بنا به آمار رسمی منتشر شده تعداد طلاق در سال ۱۳۴۷ در ایران برابر ۱۵۲۵۶ مورد بوده، بنا به گزارش سازمان ثبت احوال کشور تعداد طلاق در سال ۱۳۸۸ به ۱۲۵۷۴۷ مورد افزایش یافته است. همچنین بنا به گزارش اعلام شده در سال ۱۳۸۸ کل طلاق‌های صورت گرفته مربوط به پنج سال اول زندگی ۵۳ درصد بوده است و در حدود ۱۵ درصد از طلاق‌های ثبت شده مربوط به زوجینی بوده است که طول مدت ازدواج آن‌ها کمتر از یک سال می‌باشد و از جمله علل عمده طلاق‌های صورت گرفته می‌توان به سازش نکردن و انتخاب نادرست زوجین اشاره نمود (۴). در مطالعات انجام شده در خارج از کشور نیز به این نتیجه رسیده‌اند، زوجینی که در رابطه با زندگی مشترک آموزش قبل از ازدواج دریافت کرده بودند، ۳۱ درصد شانس کمتری برای شکست در ازدواج داشته‌اند. به همین منظور متخصصین پیشنهاد کرده‌اند که زوجین چنین برنامه‌هایی را شش ماه تا یک سال قبل از ازدواج شروع نمایند (۵). طرح آموزش قبل از ازدواج از سال ۱۳۷۰ در کشور به تصویب رسید و به تمامی استان‌های کشور ابلاغ شد و به دنبال آن در تمامی استان‌ها، کلینیک مشاوره قبل از ازدواج دایر گردید و مسؤولان دفاتر عقد و ازدواج موظف شدند تنها در صورتی صیغه عقد افراد در شرف ازدواج را جاری نمایند که طرفین گواهی تندرستی مبنی بر انجام آزمایشات و گذراندن دوره آموزشی را ارایه نمایند (۶). با توجه به این که این آموزش‌ها موجب شناخت بیشتر زوجین از یکدیگر در دوران نامزدی و قبل از ازدواج می‌شود، نداشتن شناخت کافی مشکلات زیادی را برای زوجین در دوران عقد و پس از ازدواج فراهم می‌نماید. یکی از روش‌های پیش‌گیری از بروز نارضایتی‌های زناشویی، برنامه غنی‌سازی ازدواج است. غنی‌سازی ازدواج، رویکردی است آموزشی برای بهبود روابط زوجین و هدف آن کمک به زوج‌ها برای آگاهی از خودشان و همسرشان، کاوش احساسات و افکار همسرشان، گسترش همدلی و صمیمیت و رشد ارتباط مؤثر و مهارت‌های حل مسأله است (۷). در کشور ما این رویکرد مورد توجه چندانی قرار نگرفته، در مطالعه انجام شده در این رابطه، بررسی کلی بیان‌گر این مطلب است که بیشترین نیاز آموزشی در هر دو گروه مردان و زنان در زمینه رابطه با همسر و خانواده ابراز شده است و این نیاز در خانم‌ها بیشتر از آقایان بوده است (۸). در پژوهش Schumma، مشاوره قبل از ازدواج با افزایش میزان رضایت از ازدواج همراه بوده، زوجین تجربه مشاوره را به عنوان یک تجربه خوشایند و رضایت‌بخش عنوان کردند (۹). در مطالعه‌ای دیگر در یزد، ۷۸/۱ درصد از آقایان و ۸۶/۶ درصد از خانم‌ها مشکل خود برای ازدواج را عدم آشنایی خود با فرد منطبق با معیارهایشان به عنوان اولین الویت در ازدواجشان بیان کردند (۱۰). نظام تاریخی ازدواج در جامعه ایران نیز اغلب توسط والدین و شبکه خویشاوندی ترتیب می‌یافته، الگوی همسر گزینی از قدیم با محوریت خانواده بوده است (۱۱)، ولی با گذشت زمان این محوریت کم رنگ شده، امروزه جوانان تمایل دارند که بیشتر خودشان در تصمیم برای آینده خود نقش‌آفرینی کنند و در اغلب موارد در همان هفته‌ها و ماه‌های اول ازدواج نیز مشکلات جدی رخ می‌دهد، که اگر حل نشوند، می‌تواند رضایت و ثبات زندگی زناشویی را تهدید کند (۱۲). همچنین با توجه به تعامل پیچیده زن و شوهر شناخت کافی زوجین قبل از ازدواج لازم و ضروری می‌باشد (۱۳). در این خصوص شناخت زوجین قبل از ازدواج

www.mui.ac.ir

می‌تواند در طیف وسیعی از آگاهی‌ها نسبت به اهداف ازدواج، شناخت روان‌شناسی زن و مرد، آگاهی از ملاک‌های صحیح ازدواج و برخورداری از شرایط لازم برای ورود به ازدواج صورت پذیرد (۱۴). از این رو با توجه به اهمیت شناخت زوجین از یکدیگر به عنوان یکی ازمهم‌ترین فاکتورهای پیش‌گیری از اختلافات خانوادگی و جدایی زوجین، هدف از انجام این مطالعه بررسی نگرش جوانان در شرف ازدواج شهرستان بروجن در رابطه با شناخت همسر آینده و زندگی مشترک آن‌ها بوده است.

روش‌ها

این پژوهش یک مطالعه مقطعی توصیفی- تحلیلی (Cross- sectional) بود که در مرکز مشاوره قبل از ازدواج شهرستان بروجن در سال ۱۳۸۹ انجام شده است. با توجه به نوع مطالعه و با پیشنهاد مشاور آماری جهت تعیین حجم نمونه با به کارگیری فرمول $n = (Z1 - \alpha/2)2(s)2/d2$ و با در نظر گفتن سطح معنی‌داری ۹۵ درصد (α = ۰/۰۵) و انجام یک مطالعه مقدماتی بر روی ۱۴ نفر از افراد مورد مطالعه و اندازه‌گیری واریانس برای متغیر مورد نظر که برابر با S = ۳/۷ بوده، مقدار d = ۰/۵ در نظر گرفته شد، حجم نمونه لازم برای انجام این پژوهش ۲۱۰ نفر از زوجین در شرف ازدواج برآورد شد که با روش نمونه‌گیری به روش سرشماری به صورت دسترس آسان انجام شد. به این صورت که در یک مقطع زمانی سه ماهه به طور تقریبی تمامی زوجینی که به این مرکز مراجعه کردند، مورد مطالعه قرار گرفتند. همچنین از زوجینی که به مرکز مشاوره قبل از ازدواج مراجعه نمودند، خواسته شد تا سؤالات را به صورت فردی و بدون مشورت با یکدیگر پاسخ دهند. تعداد ۱۰ پرسش‌نامه به دلیل ناقص بودن حذف و ۲۰۰ پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزار جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از یک پرسش‌نامه محقق ساخته دارای روایی (Validity) و پایایی (Reliability) معتبر انجام شد. این پرسش‌نامه با ۲۶ سؤال در دو بخش، که در بخش اول اطلاعات دمگرافیک با پنج سؤال در رابطه با (سن، میزان تحصیلات: بی‌سواد، ابتدایی، راهنمایی، دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و بالاتر، جنس، محل زندگی کنونی: شهر، روستا و محل زندگی قبلی: شهر، روستا) و اطلاعات زمینه‌ای با نه سؤال مثل، نحوه آشنایی با همسر، اولویت انتخاب همسر و نسبت زوجین با یکدگر مورد بررسی قرار می‌گرفت. بخش دوم با ۱۷ گویه، نگرش افراد مورد مطالعه را در رابطه با زندگی مشترک و همسر آینده ایشان مورد ارزیابی قرار می‌داد که پاسخ‌ها به صورت طیف لیکرت پنج درجه‌ای (اصلاً، کمی، تا حدودی، زیاد و خیلی زیاد) برای زوجین آماده شد. برای هر سؤال نمره‌ای ار ۰ تا ۴ در نظر گرفته شد که امتیاز کامل نگرش این پرسش‌نامه ۶۸ نمره بوده است. ارزش‌یابی و تأیید اعتبار محتوا و ساختار پرسش‌نامه مذکور از طریق استفاده از نظرات پانل خبرگان شامل دو نفر دانشیار و استاد رشته آموزش بهداشت در زمینه مورد مطالعه انجام گردید و برای سنجش پایایی این پرسش‌نامه یک مطالعه مقدماتی بر روی ۳۰ نفر از گروه مورد بررسی، انجام شد و با به کارگیری آزمون χ^2 پایایی پرسش‌نامه‌ها مورد تأیید قرار گرفت که برابر با ۰/۷۳ بود. این اطلاعات به صورت خودگزارش‌دهی (Self report) از شرکت‌کنندگان جمع‌آوری گردید. لازم به ذکر است که شرکت‌کنندگان در زمینه چگونگی انجام مطالعه و محرمانه بودن اطلاعات و همچنین هدف از انجام این مطالعه توجیه شده، تمامی آنان با تمایل وارد مطالعه شدند. سپس اطلاعات جمع‌آوری شده وارد نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۸ شده، با استفاده از آمار توصیفی و آزمون‌های تحلیلی چون t-test مستقل، آنالیز واریانس یک طرفه، χ۲، Kruskal–Wallis مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

تعداد ۱۰۷ نفر (۵۳/۵ درصد) از شرکت‌کنندگان در مطالعه، مرد و ۹۳ نفر (۴۶/۵ درصد) زن بودند. همچنین از این تعداد ۳۷ نفر (۱۸/۵ درصد) زیر ۲۰ سال ۱۴۳ نفر (۷۱/۵ درصد) بین ۲۰ تا ۳۰ سال و۲۰ نفر (۱۰ درصد) بالای ۳۰ سال داشتند. در این پژوهش تحصیلات زوجین نیز مورد ارزیابی قرار گرفت و مشخص شد که ۴۷ نفر (۲۳/۵ درصد) از زوجین

www.mui.ac.ir

زیر دیپلم، ۹۵ نفر (۴۷/۵ درصد) دیپلم و ۵۱ نفر (۲۵/۵ درصد) تحصیلات دانشگاهی داشتند. در خصوص شهری و روستایی بودن زوجین ۱۵۲ نفر (۷۶ درصد) در مناطق شهری و ۴۸ نفر (۲۴ درصد) در مناطق روستایی شهرستان سکونت داشتند. میانگین نمره نگرش زوجین ۵/۴۰ ± ۴۲/۶۴ بوده، کم‌ترین نمره نگرش به دست آورده شده توسط زوجین۲۳ و بالاترین نمره ۵۷ از ۶۸ نمره بوده است. محور اصلی گویه‌ها در مورد توانایی فرد برای زندگی آینده و میزان شناخت همسر بود. در ادامه اختلاف معنی‌دار آماری بین میانگین نمره نگرش و محل سکونت زوجین وجود داشته است (P = ۰/۰۴۴). به این صورت که میانگین نمره نگرش در بین زوجین ساکن در شهر بهتر از روستاییان و برابر با ۵/۳۵ ± ۴۳/۱۲ بود. ۳۵ درصد از زوجین کمتر از یک ماه با هم آشنایی داشته‌اند (جدول ۱).

نتایج جدول ۲ نیز نشان می‌دهد که زوجین جهت آشنایی با همسر آینده خود تمایل بیشتری به روش‌های سنتی (۳۷ درصد از طریق فامیل یا همسایه و ۳۴ درصد نیز در مراسم خواستگاری) تا روش‌های مدرن نشان داده‌اند. همچنین بین میانگین نمره نگرش زوجین و نحوه آشنایی اولیه آن‌ها ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت (P < ۰/۰۰۱). به این صورت که زوجینی که نحوه آشنایی خود را از طریق فامیل یا همسایه ذکر کرده بودند، نمره نگرش بالاتری نسبت به بقیه زوجین دریافت کردند. از زوجین خواسته شد تا در مورد اولویت اول انتخاب همسر آینده گزینه‌ای را که به نظر آن‌ها بیشترین اولویت را برای انتخاب همسر آینده‌شان داشته، انتخاب نمایند. نتایج به دست آمده نشان داد که دغدغه اصلی زوجین انتخاب همسری است که از لحاظ اخلاقی مورد قبول و بتواند روحیاتی همسو و مطابق با روحیات ایشان داشته باشد (جدول ۳).

همچنین بین میانگین نمره نگرش و اولویت اول انتخاب زوجین ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت (P = ۰/۰۱). در مورد گویه «قبول همسر با شرایط کنونی» ارتباط معنی‌داری بین نگرش و جنسیت شرکت‌کنندگان در مطالعه (P = ۰/۰۰۹) وجود داشت.به این صورت که میانگین نمره نگرش پسران نسبت به دختران بالاتر بود. در مورد گویه «زن و شوهر لازم است از لحاظ اجتماعی (تحصیلات، شغل، وضعیت مالی و فرهنگ) هم سطح باشند» ۶۰ درصد از زوجین گزینه اصلاً، کمی وتاحدودی را انتخاب کرده بودند که این انتخاب زوجین نشان می‌دهد نزدیک به نیمی از زوجین در مورد اعتقاد به لزوم هم‌سطحی با همسر خود نگرش مثبت ضعیفی دارند.

جدول ۱: فراوانی مدت آشنایی زوجین با یکدیگر در قبل از ازدواج

مدت آشنایی زوجین	تعداد	درصد
کمتر از یک ماه	۷۰	۳۵
یک ماه تا یک سال	۸۶	۴۳
بیشتر از یک سال	۳۳	۱۶/۵
پاسخ نداده	۱۱	۵/۵
جمع	۲۰۰	۱۰۰

جدول ۲: فراوانی طریقه آشنایی اولیه زوجین با هم دیگر در قبل از ازدواج

طریقه آشنایی اولیه زوجین	تعداد	درصد
از طریق اینترنت	۱	۰/۵
از طریق تلفن	۵	۲/۵
دیدار در خارج از منزل	۲۹	۱۴/۵
در محیط کار	۹	۴/۵
فامیل یا همسایه	۷۴	۳۷
در مراسم خواستگاریشان	۶۸	۳۴
سایر	۱۳	۶/۵
پاسخ نداده	۱	۰/۵
جمع	۲۰۰	۱۰۰

جدول ۳: فراوانی اولویت اول انتخاب همسر آینده از نظر زوجین

اولویت اول انتخاب همسر	تعداد	درصد
موقعیت اجتماعی	۱۲	۶
ظاهر وقیافه	۸	۴
اخلاق و منش	۱۲۸	۶۴
خانواده همسر	۳۳	۱۶/۵
هم سطحی با همسر	۱۷	۸/۵
تحصیلات همسر	۱	۰/۵
سایر موارد	۱	۰/۵
جمع	۲۰۰	۱۰۰

www.mui.ac.ir

همچنین در این مورد نیز ارتباط آماری بین نگرش و جنسیت شرکت‌کنندگان در مطالعه (P = ۰/۰۰۴) وجود داشت. ۵۲/۵ درصد زوجین در پاسخ به گویه «تمایل به تغییر رفتار همسر در آینده»، گزینه زیاد و خیلی زیاد را انتخاب کرده بودند. در خصوص گویه «به نظر شما شناخت کافی از همسر آینده خود پیدا کرده‌اید» ارتباط آماری معنی‌داری بین نگرش و سابقه فامیلی مشاهده گردید (P = ۰/۰۳۸). در خصوص گویه «بر تصمیم خود برای ازدواج اطمینان کافی دارید»، ارتباط آماری معنی‌داری بین نگرش و جنسیت شرکت‌کنندگان در مطالعه مشاهده گردید (P < ۰/۰۰۱) (جدول ۴). همچنین بین نگرش گویه «داشتن فرزند را فورا بعد از ازدواج لازم و ضروری می‌دانید» و جنسیت شرکت‌کنندگان در مطالعه (P = ۰/۰۰۵)، روستایی و شهری بودن (P = ۰/۰۰۳)، سطح تحصیلات شرکت‌کنندگان (P = ۰/۰۰۲) ارتباط آماری معنی‌داری مشاهده گردید. در پایان قابل ذکر است که از محدودیت‌های مطالعه می‌توان به تمایل نداشتن تعدادی از زوجین برای شرکت در این مطالعه اشاره نمود.

بحث

در این مطالعه میانگین نمره نگرش پسران ۵/۲۷ ± ۴۳/۳ و دختران ۵/۴۲ ± ۴۱/۸۷ و نگرش کلی زوجین ۵/۴۰ ± ۴۲/۶۴ بوده است. در مطالعه مودی و شریف‌زاده در بیرجند و در کلاس‌های مشاوره قبل از ازدواج نمره نگرش زوجین قبل از مداخله ۴/۹ ± ۴۲/۶ (از نمره کل ۵۴) بوده است، که علت این تفاوت میانگین نمره نگرش تغییر محیط مطالعه و یا تغییر سؤالات پرسش‌نامه‌های دو مطالعه می‌باشد (۶). طبق نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر، ۶۴ درصد از زوجین اولویت اول انتخاب همسر را اخلاق و منش همسر خود بیان کرده‌اند.

در مطالعه حرازی و همکاران بر روی دانشجویان دانشگاه شهید صدوقی یزد، ۸۷/۱ درصد از دانشجویان دختر و پسر در مورد اولویت انتخاب گزینه خوش اخلاق بودن همسر را انتخاب کرده بودند (۱۰). در این مطالعه در مورد طریقه

جدول ۴: فراوانی نسبی پاسخ‌گویی نمونه‌ها به برخی از سؤالات نگرشی بر حسب جنس

سؤالات نگرشی	جنس	اصلاً	کمی	تاحدودی	زیاد	خیلی زیاد	جمع کل
قبول همسر با شرایط موجود	پسران	۰	۰/۹	۷/۵	۳۲/۷	۵۸/۹	۱۰۰
	دختران	۰	۲/۳	۲۳/۸	۳۰/۷	۴۳/۲	۱۰۰
تمایل به تغییر رفتار همسر در آینده	پسران	۷/۵	۵/۶	۲۹/۹	۲۴/۳	۳۲/۷	۱۰۰
	دختران	۶/۸	۱۳/۶	۳۳	۲۱/۶	۲۵	۱۰۰
شناخت کافی از همسر آینده	پسران	۰	۰/۹	۳۷/۵	۳۶/۴	۲۵/۲	۱۰۰
	دختران	۱/۱	۵/۷	۴۵/۵	۳۱/۸	۱۵/۹	۱۰۰
اطمینان به فایق شدن بر مشکلات پیش رو	پسران	۲/۸	۰/۹	۱۷/۸	۴۱/۱	۳۷/۴	۱۰۰
	دختران	۰	۸	۳۰/۶	۳۶/۴	۲۵	۱۰۰
لزوم هم سطحی زن و شوهر	پسران	۱۰/۳	۷/۵	۴۰/۲	۲۲/۴	۱۹/۶	۱۰۰
	دختران	۱/۱	۴/۵	۵۶/۸	۲۹/۶	۸	۱۰۰
اعتقاد به شروع زندگی با درآمد کم	پسران	۲/۸	۱۰/۳	۲۱/۵	۳۱/۸	۳۳/۶	۱۰۰
	دختران	۱/۱	۱۳/۶	۳۸/۶	۲۵/۱	۲۱/۶	۱۰۰
توانمند بودن برای زندگی مشترک آینده	پسران	۰/۹	۰/۹	۱۹/۶	۴۱/۲	۳۷/۴	۱۰۰
	دختران	۰	۵/۷	۴۷/۷	۳۷/۵	۹/۱	۱۰۰
اعتقاد بر نظارت والدین بر آشنایی و شناخت زوجین	پسران	۳/۷	۱۱/۲	۳۳/۶	۲۵/۳	۲۶/۲	۱۰۰
	دختران	۱/۱	۱۰/۲	۳۰/۷	۳۴/۱	۲۳/۹	۱۰۰

www.mui.ac.ir

آشنایی اولیه زوجین ۳۷ درصد گزینه فامیل یا همسایه را انتخاب کرده بودند. در مطالعه‌ای دیگر توسط دواتی و همکاران ۱۷/۷ درصد ازدواج‌های جمعیت مورد مطالعه فامیلی بوده، که با توجه به نتایج به دست آمده از مطالعه حاضر فروانی ازدواج فامیلی تقریبا دو برابر مطالعه مذکور می‌باشد (۱۵). علت این موضوع می‌تواند به خاطر تمایل بیشتر خانواده‌های جمعیت مورد مطالعه به ازدواج‌هایی با شناخت قبلی از خانواده‌های پسر و دختر باشد. در مطالعه مروری Bittles ارتباط بین ازدواج فامیلی و ژنتیک مورد توجه قرار گرفته است (۱۶). همچنین اعتقادات مذهبی و قوانین موجود در کشورهای مختلف در این خصوص مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در برخی جوامع و فرهنگ‌ها ازدواج خارج فامیلی، انتخابی ریسکی و شکننده تلقی می‌شود. در مطالعه Tancbilek نتایج بالینی ازدواج‌های هم خونی در ترکیه بررسی گردید (۱۷). مطالعات جوامع مختلف ترکیه برای شیوع ازدواج‌های فامیلی اعدادی بین ۲۰ تا ۲۵ درصد را به دست آورده‌اند، که این عدد در ۱۵ سال اخیر افزایش داشته است. میزان تحصیلات دانشگاهی در جمعیت مورد مطالعه حاضر ۲۵/۵ درصد بود. در مطالعه حاجی کاظمی و همکاران در تهران میزان تحصیلات دانشگاهی زوجین ۳۳/۲ درصد بود، همچنین در این مطالعه تنها ۰/۵ درصد از زوجین تحصیلات همسر را اولویت اول انتخاب همسر انتخاب نمودند (۲). در مطالعه حرازی و همکاران در یزد ۷۸/۱ درصد از پسران و ۸۶/۶ درصد از دختران اولویت اول مشکل خود برای ازدواج را عدم آشنایی با فرد منطبق با معیارهایشان بیان نموده‌اند (۱۰). در پژوهش دیگری در یزد توسط خالقی‌نژاد، ۶۹ درصد از مادران پاسخ‌گو، شناخت کافی از همسر آینده را لازم دانسته‌اند، در مقابل ۸۷ درصد از دختران آن‌ها شناخت کافی از همسر آینده را لازم دانسته‌اند (۸). در مطالعه بنی جمالی و همکاران طبق اظهارات زوجین در هر دوگروه موفق و ناموفق مطالعه، آگاهی از وضع خلقی و رفتاری همسر کارامدترین عامل در تدوام زندگی بیان شده، همچنین نگرش خانواده‌های موفق قبل از ازدواج به ارتباط قبل از ازدواج دختر و پسرهایشان در مقایسه با گروه ناموفق مثبت‌تر بوده است (۱). با توجه به لزوم شناخت صحیح همسر قبل از ازدواج به نظر می‌رسد که قسمت قابل توجهی از جمعیت مطالعه حاضر در مدت زمان کمتر از یک ماه نمی‌توانند شناخت لازم از همسر آینده خود را داشته باشند، که این عدم آشنایی صحیح ممکن است در آینده مشکلاتی برای آن‌ها به وجود آورد. در این پژوهش ۴۵/۵ درصد زوجین اظهار نمودند که شناخت نسبی از همسر خود دارند. در مطالعه Fried زنان سالمند اغلب ابراز کردند که تا قبل از عروسی معنی ازدواج را نمی‌دانسته‌اند و هدف از ازدواج برای آن‌ها برگزاری مراسم ازدواج و پوشیدن لباس عروس بوده است (۱۸). این نگرش در حال حاضر در اغلب نقاط دنیا تغییر کرده است و با توجه به آن، انتظارات از همسر آینده نیز با این تغییر نگرش رو به افزایش می‌باشد. در این مطالعه در سؤالی از زوجین پرسیده شد تا چه حد اطمینان دارند که در آینده می‌توانند بر مشکلات زندگی مشترکشان فایق شوند ۲۹/۵ درصد زوجین گزینه اصلا ،کمی وتاحدودی را انتخاب نمودند، در مطالعه امیدوار و همکاران برای تعدادی از دانشجویان متقاضی ازدواج در مورد آشنایی با مشکلات احتمالی پیش رو در زندگی زناشویی و وظایف ایشان در قبال همسر آینده کلاس‌های مشاوره برگزار گردید که در پایان کلاس‌ها مشخص شد انتظارات آن‌ها از همسرشان کاهش قابل ملاحظه‌ای داشته، ارتباط معنی‌داری بین نمرات آزمودنی در گروه آزمایش و شاهد وجود داشته است (۱۹). در مطالعه حاضر در خصوص نگرش دختران و پسران برای زمان تولد فرزند اول و سطح تحصیلات آن‌ها ارتباط معنی‌داری وجود داشته است؛ به طوری که با افزایش میزان سواد تمایل به بارداری فوری پس از ازدواج کمتر شده است. در پژوهش حاجیان در بابل مشخص شد که شانس وقوع تولد فرزند ناخواسته با افزایش سطح سواد مادران کاهش می‌یابد (۲۰). همچنین در مطالعه عباسعلی‌زاده و همکاران نیز تولد فرزند سوم با افزایش میزان تحصیلات همسران پاسخ‌گو کاهش یافته بود (۲۱). در پژوهش حاضر جوانان روستایی نسبت به جوانان شهری تمایل بیشتری به داشتن فرزند بلافاصله پس

www.mui.ac.ir

از ازدواج داشته‌اند. با توجه به نتایج به دست آمده از این مطالعه نگرش جوانان برای شروع زندگی مشترک در دو جنس در سطح متوسط و رو به پایینی ارزیابی می‌شود که در دختران به مراتب کمتر از پسران بوده است. همچنین قسمت قابل توجهی از جمعیت مورد مطالعه ما نتوانسته بودند شناخت کافی از همسر آینده خود داشته باشند، از این رو پیشنهاد می‌شود که کلاس‌های آموزشی در قالب کلاس‌های مهارت زندگی قبل از ازدواج و شناخت بیشتر از همسر زیر نظر کارشناسان مربوطه برای زوجین به خصوص دختران در شرف ازدواج برگزار شود.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از مسؤولین مربوطه در اداره بهداشت و درمان شهرستان بروجن، مرکز مشاوره قبل از ازدواج این شهرستان، زوجین محترم که در این پژوهش پژوهشگران را یاری نموده‌اند، کمال تقدیر و تشکر را داریم

References

1. Bani Jamali SA, Nafisi GR, Yazdi SM. The roots causes of family disintegration in relation to characteristics psycho-Social per marriage girls and boys. Journal of the Educational & Psychological Chamran University Ahvaz 2004; 11(1-2): 143-70.
2. Haji Kazemi ES, Mohammadi R, Hosseini F. Study on the Effect of Premarital Health Counseling on Girls' Awareness. Razi Journal of Medical Sciences 2006; 13(52): 93-100.
3. WHO. Glossary of Health for All by 2000. Trans. Pileroudi S, Shad Pour K. Tehran: Publishing Ministry of Health and Medical Education; 1981.
4. Civil dignity [Online]. Available from: URL: http://www.sabteahval.ir/Upload/Modules/Contents/asset0/AmarHayati/t-12.pdf/
5. Jayson SH. Premarital education could cut divorce rate, survey [Online]. 2006 Jun 2 [Cited 2006 Jul 1]; Available from: URL: http://www.morris-king.com/multi/Beliefnet_USAToday_June2206.pdf/
6. Moodi M, Sharif Zadeh GR. The effect of instruction on knowledge and attitude of couples attending pre-marriage consultation classes. Birjand University of Medical Sciences 2008; 15(3): 32-9.
7. Bowling TK, Hill CM, Jencius M. An Overview of Marriage Enrichment. The Family Journal 2005; 13(1): 87-94.
8. Khaleghinejad KH, Abbas Pour Z, Afshari P, Attari Y, Rasekh A. Educational Needs in Premarital Counseling: Viewpoints of Couples Referring to Health Care Centers in Mashhad. Iranian Journal of Medical Education 2008; 8(2): 247-52.
9. Schumm WR, Resnick G, Silliman B, Bell DB. Premarital counseling and marital satisfaction among civilian wives of military service members. J Sex Marital Ther 1998; 24(1): 21-8.
10. Harazi MA, Hoseini Motlagh SM, Sadriyan MR. The survey of Medical University of Shahid Sadoughi students about effective factors on marriage. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences-Yazd 2001; 9(1): 37-43.
11. Saraei H. Continued and variation family during the demographic transition in Iran. Journal of Population Association of Iran 2006; 1(2): 37-60`.
12. Tallman I, Hsiao YL. Resources, Cooperation, and Problem Solving In Early Marriage. Social Psychology Quarterly 2004; 67(2): 172-88.
13. Michel A. Role masculins-Feminin in family in formation surless science. Social Fererros 1971; 27(4): 123-9.
14. Hosseini M. Marriage counseling. Tehran: Avaye Noor Publication; 1996.
15. Davati A, Jafari F, Kholdi N, Sedaghat M. Frequency of consanguineous marriage in Tehran and some related factors. Journal of Semnan University of Medical Sciences 2009; 10(4): 287-95.
16. Bittles A. Consanguinity and its relevance to clinical genetics. Clin Genet 2001; 60(2): 89-98.
17. Tuncbilek E. Clinical outcomes of consanguineous marriages in Turkey. Turk J Pediatr 2001; 43(4): 277-9.
18. Friedl E. Tribal Enterprises and Marriage Issues in Twentieth- Century Iran. In: Doumani B, editor. Family History in the Middle East: Household, Property and Gender.New York : State University of New York ; 2003.
19. Omidvar B, Fatehi Zadeh M, Ahmadi S A. The Effect of Premarital Training on Marital Expectations and Attitudes of Students in Shiraz. Journal of Family Research 2009; 5(18): 231-46.

www.mui.ac.ir

20. Hajiyan KA. The survey Factors affecting the birth of unwanted children in the Babol. Journal of Mazandaran University of Medical Sciences 2003; 14(45): 35-42.
21. Abassali Zadeh SH, Abassali Zadeh F, Sedaghat K. The survey of cultural-social backgrounds influence on the family's third child and more in urban and rural and city of Tabriz. Tehran University Medical Journal 2005; 63(5): 367-72.

A Survey of the Attitudes of the Youth toward Knowing the Future Spouse and Shared Life, Borujen, Iran

Mohammad Hossein Baghianimoghadam[1], Daryoush Masoudi Borujeni[2], Mehdi Mirzaei Alavijeh[3], Hassan Shahbazi[3]

Abstract

Background: The three main stages of life include birth, marriage, and death. Marriages work well only if the couples have enough knowledge about each other. Otherwise, the newly formed family would soon be broken apart. Therefore, this study aimed to survey the attitudes of the youth intending to get married toward a shared life and knowledge about the future spouse.

Methods: The present cross-sectional, descriptive, analytical study was performed on in city 200 individuals who attended pre-marriage counseling centers in Borujen during 2010. A valid and reliable researcher-made questionnaire was used to collect data. The questionnaire consisted of 3 parts including demographic information, questions about the time and method of getting acquainted, and attitude items. The total score of attitude in the questionnaire was 68 points. Data obtained from these questionnaires was analyzed with $SPSS_{18}$.

Findings: The mean scores of attitude were 43.3 ± 5.27 and 41.87 ± 5.42 among men and women, respectively. The minimum and maximum scores in both sexes were 23 and 57, respectively. In addition, significant associations were observed between gender and accepting the future spouse with existing conditions ($P = 0.009$), being skilled for a shared life ($P < 0.001$), enough confidence for getting married ($P < 0.001$), and belief in overcoming future problems ($P = 0.009$). In other words, women had poorer attitudes toward themselves, their spouses, and their lives in all the above mentioned aspects. In this study, 34% of the participants were getting married with a relative and 25.5% had university-level education.

Conclusion: Men and women had a moderate level of attitude toward knowing their future spouse and shared life. Educational courses to provide marriage counseling and life skills for couples would be essential. On the other hand, enough knowledge about the future spouse before marriage is of great importance especially for women.

Key words: Shared Life, Marriage, Spouse, Attitude toward Marriage, Youth

1- Professor, Department of Health Education, School of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.
2- MSc Student, Department of Health Education, School of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran. (Corresponding Author) Email: daryoushmasiody@yahoo.com
3- MSc Student, Department of Health Education, School of Health, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.